

הרס לשם הרס?

איים כאמת לעזות המחירים, כי אותם המרוויחים עליה.

בדרך שבה אנחנו הולכים היום, של פגיי עה בשכירים ובמעטטיכולת, זה יקרה רק כאשר מחצית הייצור, לפחות, תיסגר, זאת אומרת, במיקרו שהמשק יפול למשבר אמיתי. בינתיים אנחנו רק מגרדים את השוליים של ריווחי האינפלציה (ראה ה. סכומים העצומים בהם משחקים בבורסה). יש בפירוש סכנה שהמדיניות הנוכחית תור ביל אותנו למשבר גדול, ואז, אולי, גם האינפלציה תיבלם. אך למי זה דרוש? הרי אין טעם להוריד את החום עליידי הריגת החולה.

אפילו יירדו המחירים באיזושהי דרך, כתוצאה מצימצום הייצור, מבלי שהמשק יתמוטט, הם יתחילו לעלות מייד עם הניסיון הראשון לפיתוח.

בארגנטינה היה מיתון חריף שי כתוצאה ממנו המשק התמוטט — וגם השידווח התחמף — אך היום האינפלציה היא שוב בשיעור של 200%, וה"מיתון" היה הפסד נמוך.

גם באנגליה חזרה האינפלציה לקדמו תה, אחרי שרסנה עליידי מדיניות מוניטרית מרסנת, והריסון הוסר.

מעניין שאצלנו כלכלני הליברליזציה, ה מתנגדים בכל מחיר להנהגת הפיקוח על המחירים, משתמשים בטיעון שזה לא כדאי, כי עם הסרת הפיקוח יעלו המחירים שוב. למה, אם כן, הם בעד אבטלה, כאשר ברור שעם הסרת האבטלה המחירים יעלו שוב?

להרוס את היש

יש דרך שתבטיח שהמחירים לא יעלו שוב עם התחלת הפיתוח — והיא לדאוג לכך שהתוספת לייצור, שנוצרת על ידי הפיתוח, תחלק בצורה שיוויונית בין כל גורמי הייצור. השכר צריך לקבל את חלקו המגיע לו בתוצר, אסור להרשות שמישהו ירוויח על חשבון מישהו אחר. בתנאים אלה לא יגרור תהליך הפיתוח יותר מאשר עליית מחירים של 3% עד 4%. כל יתר האחוזים, וכל הספירלה, נגרמים בגלל העיוותים בחלוקת ההכנסות של הפיתוח.

ואם זה כך, לשם מה להרוס את הייצור לפני הפיתוח? (להרוס את היש — ייצור ושרותים — הוא שיטה ברברית להורדת כמה אחוזים של אינפלציה, אפילו היא מצליחה, ואיני מבינה מדוע קברניטי ה כלכלה שלנו אינם מחפשים משהו אחר). אם בשורש האינפלציה מונחת תהליך של קיטוב חלוקת ההכנסות, כפי שאני רואה זאת, הרי אפשר להתחיל בפיתוח המשק כבר היום, ולקחום באינפלציה כי מישור אחר לגמרי — במישור של חלוקת ההכנסות.

לפתח, לא להרוס!

הו מה שאנחנו צריכים לעשות היום: להתחיל מייד בפיתוח המשק. מן ההרס לא ייצא כלום. אנחנו רק נחלש גם מבחינה כלכלית, גם מבחינה ביטחונית וגם מבחינה מוסרית.

הפיתוח אינו עושה אינפלציה, כסף כי משק יש, אך תחת שיושק בייצור הוא משחק בבורסה. שיעור ש"אין כסף" בורדא שאינו נכון במישור זה.

תחת לעשות את הייצור בלתי כדאי, יש לעשות אותו לכדאי, כדי שכסף זה יושקע שם. אם זוהי ה מטרה, כסופו של דבר, איננו מברי נה איך הריסתו תשרת את המי טרה הזאת!

פיתוח הולך יפה מאד ביחד עם המילי חמה באינפלציה, כאשר זו מתנהלת כי מישור של חלוקת ההכנסות, ולא במישור של סגירת מיפעלים.

איך לעשות זאת? קודם כל לחשוב במושגים של פיתוח ושיוויוניות, ולא כי מושגים של סגירה וקיטוב בחלוקת ההכנסות. אם חושבים במושגים תבוטחניים של סגירה וקיטוב בחלוקת ההכנסות, הרי זה מה שיזיה, אך אם נחשוב במושגים של פיתוח ושיוויוניות, הסיכוי הוא שנגשים אותם.

איך לעשות זאת למעשה, ומה יהיה עם מאזן-התשלומים? אשתדל בפעם הבאה לתת כמה עצות נוספות למה שכבר פיר סמתי קודם.

(המשך ממעמד 33) התוצר, בעוד שמובטחים אינם מסוגלים לקנות אתו.

הדוגמה של OPEC

ה יום רודפים ומשמיצים את המיפ עלים, "הלא-כדאיים" ומטיפים לסגיי רתם. אך אין הם לא-כדאיים מטיבעם. רובם אף לא הפכו "לא-כדאיים" ביגלל הפסקת איזושהי תמיכה ציבורית. הם הפכו לא-כדאיים באופן מלאכותי, על-ידי הורדה ממושבת של כוח-הקנייה של העובדים ה שכירים, רוב העם, ביגלל הורדת השכר הריאלי. האם אין חותרים לזה כל הזמן? ההנחה המונחת בכפיים הפילדי סופיה של האיזר, ביחס למופעלים ה"לא-כדאיים", היא שרק מופעלים העובדים בשכר העשירים הם כדאיים. מיפעלים העובדים לשוק העממי אינם כדאיים, כי לעם אין כסף לקנות את מוצריהם!

מצב כזה — צימצום הייצור ללא הצלחה בהורדת המחירים — מביא בסופו של דבר להשתלטות המיפעלים המעטים, שהם גדולים וחזקים, על האחרים — ולמונר פוליטיקה של המשק. דבר זה בוודאי אינו ערובה להורדת מחירים. ראה הבנקים ו-OPEC.

אך ייתכן שבמשך הזמן יתייצב המשק ברמה זו של צריכת 90% מן התוצר עליידי 10% מכווח-העבורי דה, בזמן שי 90% של כוח-העבודה מייצר את התוצר. זה מה שנקרא שיוויה-המשק של הארצות המפגי רות.

זה אפשרי, כי בסופו של דבר זה מה שקיים היום ברוב הארצות, ולפני 80 שנה זה היה קיים בכל הארצות. אפשר להמשיך בהרס ולהגיע בדיוק לזה. אפילו אין בכל הארצות האלה אינפלציה. אך כדי להגיע למישור כזה של חלוקת-הכנסות בחברה טכנולוגית פחות או יותר ושוויו יונת יותר כמו שלנו, יש לעבור תקופה של אינפלציה לקיטוב חלוקת-ההכנסות, תקופה של עודפים, תקופה של הרס הי ייצור.

אנחנו נמצאים בעיצומו של תהי יך זה, ולא כמערכה נגר האיני פלציה.

כדי להוכיח זאת, אני רוצה להצביע על הניגוד המשווע שיש בטיפול בשני גורמי הייצור — המימון ושכר-העבודה — למען המילחמה באינפלציה.

אפשר היה לחשוב שאם רוצים להוויל את הייצור, יווילו גם את מימון הייצור וגם את שכר-העבודה. תחת זאת מווילים רק את שכר-העבודה ומייקרים את המימון (עליידי קיצוצים באשראי, בין היתר). אין לדבר הזה היגיון במיסגרת הטיעון של הוזלת הייצור לשם המילחמה באינפלציה, לניגוד זה יש היגיון רק במיסגרת של חתירה למישור של ייצור מוקטן, המושג דרך קיטוב חלוקת ההכנסות.

ומצד הביקוש, מדוע העליה בריווחי הבנקים על המימון המיוקר אינה איני פלציונית, והעליה בשכר של העובדים היא אינפלציונית? מה גם שלפי התוננים ה אחרונים על ההתייקרויות של הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, מישקל השכר ירד בעלות-המוצר — אך האינפלציה כידוע נמשכת. יש הטוענים שתופעה זו, "מיתנה" את העלויות של מחירי-המוצרים, אך לי אמיתו של דבר מה שזה אומר הוא: שהיתה ירידה בשכר הריאלי, שדבר זה לא הפריע לעליית-המחירים; ושני הדברים האחר- נים ביחד אומרים שנוצרו ריווחי-אינפלציה על חשבון השכר, ושהאינפלציה נמשכה. אז מדוע להקטין רק את הביקוש לאשראי דרך ייקורו, ולא להקטין את הביקוש לי מוצרים מן הרווחים, דרך העליה בשכר? ואם העליה בשכר תקטין את הביקוש לעבודה, לפי התיאוריה המקובלת (אני איני מאמינה שכן זה יקרה) — אז זאת לפחות תהיה דרך נעימה יותר לאבטלה מאשר ביטול הסובסידיות.

הולכים

לארגנטינה

א פשרות שלישיות של תוצאה של המדיניות הכלכלית הנוכחית: הורדת הביקוש, צימצום, וגם הורדת המחירים. להורדת האינפלציה נניע רק עם פגיעה באותם האלמנטים האחר-

פתיחה במוצ"ש 2.2-11.2

ירידת אופנה עקיצ על "הגשר"

בדיזנגוף סנטר

יהיה עלינו מאד על הגשר בדיזנגוף סנטר (קומה ב') ממוצ"ש 2.2.80 עד 11.2.80.

מיטב יצרני יבואני אופנה יציגו בגדים אופנתיים לנשים, גברים וילדים במחירים מן היצרן לצרכן ובהנחות גדולות.

דוגמניות עם הרבה מצב רוח יציגו במקום דגמים מתוך התצוגה. ויהיו הגרלות פרסים בין הקונים, ומוסיקה, ואוירה של "הפנינג".

בואו ניפגש ביריד האופנה על הגשר בדיזנגוף סנטר. יהיה שמח (והכניסה חינם!).

המציגים: (לפי א-ב)

- א.ד.ב. דולינסקי בע"מ ● אופנת הפרפר
- אופנת טכסי ● אופנת מוסטאנג ● אופנת גברים אלסי ● אופנת גברים Glove
- FASHION A.C. import (sechorse) ● "בנט" — תעשיות אופנה בע"מ ● גהה
- Vichy skin care ● חיה מילר ● יצירה גלית ● "לוילה" ● ליברטי יצרני אופנה
- מילנקו יבוא מפורטוגל ● "מיני" ארנקים ומוצרי עור ● MIF, "מיף" ● סינדיה סטייל ● סריגי יניב ● פטריסיה — אופנת יבוא מצרפת ● Pelsi, "פלסי" — אופנת פרוות כבש ● צמר ויטלגו ● קומודור
- אופנת גברים שייבק ● תיק-טופ. יצור ארנקים אופנתיים ● תרבות לעם ●

שמח על "הגשר" בדיזנגוף סנטר.